

Якщо союзні держави й справді бажають установами на Русі порядок, то я гадаю, що їх інтерес ідентичний з тим стремлінням, котре було світочем усього мого життя. Запорую цьому перш за все з баганням союзників мати ринок, а який же ринок може бути там, де падуватимуть голоштаньки, що не можуть нічого ні купити ні продати.

Так само не зможуть вони допустити й балканізації Росії, бо ми добре знаємо, у що обійшлося союзникам давати лад Балканському півострову, котрий виявляє собою невпинно вмилячий казан.

Декларація союзників дає привід гадати, що союзники відбудуватимуть державу не на держимордських основах. Бо ми знаємо, що де осідують Франція й Англія, там вони заводять гарний лад, як нап. в Канаді, Австралії, Алжирі, Гунсі і ин.

На принципі розмови д. Афанасьєв заявив, що французький консул д. Ено, про якого в урядовому повідомленні було сказано, що він зараз їде до Києва, затримався на два-три дні в Одесі.

Союзний флот от-от цими днями має прибути до Одеси.

Ф. Б.

Хроніка.

Велика рада міністрів. На засіданні великої ради міністрів 22-го листопада обговорювався далі законопроект про соціальне страхування. Крім того було заслухано ряд дубльних законопроектів по министерству фінансів.

Кіркнер про повстання. Старший голова головної німецької ради сільськогосподарських депутатів в Києві д. Кіркнер в розмові з співробітником УТА заявив таке: Був час, коли мій симпатію була цілком на стороні Петлюри й Винниченка, бо я вважав їх за провідників свіченого українського націоналізму, котрі користуються загальним признанням. Але після того, як я переконався, що військо Петлюри за невеликим винятком складається з неорганізованих ватаг і м.е. мету, до котрої можуть пригнати тільки особисті ватаги, я втратив до цього руху всі симпатії.

Радіо французьк. уряду. По радіо з Яс повідомляють: 21 листопада старшина дипломатичного корпусу в Ясах Сен Олер од імені всіх представників згоди оддав радіо французькому правительству в Парижі й иншим правительствам згоди такого змісту: „Ми вважаємо дуже важливим повідомити, що українські шовіністи розпочали повстання, до якого прилучилися, крім нечислених національних елементів, досить значні ватаги анархістів і большевиків. Ми вважаємо потрібним: перше—негайно ввести відділ союзнаго війська в Одесу і негайно розпочати окупацію Києва й Харькова, друге—видати спеціальну декларацію, в котрій з'ясувати про непохитне рішення згоди підтримати в Росії шари громадянства, котрі стоять за лад.“

Нарада в Одесі. Міністерство закордонних справ повідомляють, що 23/ХІ відбудеться в Одесі нарада представників військового командування союзників для вироблення конкретних заходів активної боротьби з большевизмом на Україні.

Союзне військо. Від представника держав згоди акредитованого при українському правительстві г. Ено, одержано офіційне повідомлення, що військо союзників посувається в напрямку Жмеринки—Фастова.

Засідання собору. Митрополит Антоній 22 листопада відкрив засідання собору заявою, що на дніях до Києва прийдуть союзники і повстання Петлюри таким чином буде скоро ліквідовано, і роботу собору не буде порушено. С. боряне вітають ці відомості. Потім єпископ Дніщій подає проект статуту „Всукраїнського Антоніо-Теодосійського братства захисту і зміцнення прав лаври. Мета братства об'єднання православної пастви в потерпілих од військової окупації землях України й Галичини Гадають послати туди місіонерів та священників. Керувати брацтвом доручається митрополитові київському Антонію. Наша інтелігенція майже зовсім не вірить у Бога і собор повинен сказати з приводу цього святе слово. Після дебатов читается і приймається по пунктах статут братства. Потім обіркується питання про допомогу військового полоненням, що вертаються з німецької землі на батьківщину та сотнями гинуть по дорозі од голоду, холоду та слабкості. Соборня постановляють: 1) віддати свій денний набок на користь пацашам 2) відкрити збор пожертв в церквах, а покля що позичити у Києво-Щеберської Лаври 100.000 карбованців для негайної допомоги через біженських комітетів, що знаходяться в тих місцевостях, де проходить військово-поло-

жені. Останнім розглядається питання про скликання пред союму. Собор визнає це потрібним і постановляє просити правительство включити в склад предсоюму також представників од першого собору, коли тільки правительство не вирішило цю справу в позитивному розумінні.

По Україні.

Усунення з посади д-ра Малигіна. Командуючий військ. на Полтавщині усунув з посади члена губ. зем. упр. д-ра Малигіна.

Корзична майстерня. Рада чернігівського т-ва с.госп. одкриває в Чернігові корзичну майстерню.

Єврейські катедри. У Кам'янець-Подільському університеті відкрито дві спеціальні єврейські катедри. Лекції читатимуть з біблійної археології, біблійної географії, по єврейській літературі та єврейській мові.

Святкування ювілею А. Нащенка. Катеринославське вчительство влаштувало урочисте святкування 35 річного ювілею літературної діяльності Адриана Кашенка. На святі співав національний хор під проводом Д. Петровського, Юзіляр одержав кілька сотень привітних телеграм од різних установ і організацій на Україні і зза кордону та багато привітань од приватних осіб.

Вісті з Галичини.

Нота Укр. Нац. Ради до през. Вільсона. 26 жовтня Українська Національна Рада в Галичині вислала президентові Вільсону ноту про ставовище й бажання українських земель, що були під Австрією. Нота широко співняється на межах етнографічних України, розповідає про ту боротьбу, що протягом віків проводив український народ за своє на-

ціональне існування, про участь і жертви України в останній війні і застерігає перед тими претенсіями, які мають сусіди на українські землі. Виходячи з принципів національного самозначення, нота вимагає повного признання для української держави. Підписане правительство, так кінчається нота—глядить також з надією й довірям на президента, як на того великого державного мужа та мислителя, що вказав цілому культурному світові нові шляхи співжиття і справедливо вславлений, як основатель нової доби в історії людства. Прохасмо вас, пане президенте, прийняти воскресіння нашої держави до ласкового відома і взяти демократичний народ України, що перейшов стільки іспитів під своєю жогутною опіку. Наша держава хоче рідити сама про свою будучність і скаже також суверенно після дальшого розвитку подій, чи хоче лишитись далі самостійною, або прилучитись до державної України, що в кожнім разі відповідало б здійсненню бажання цілого народу національно з'єднатися в одній українській державі, — й затримує для себе право мати своїх власних заступників на загальній мировій конференції, щоб бути в силі в новій цілості виконати право самоозначення українського народу.“

Військово-полевий суд у Львові. З огляду на стан облоги у Львові заведено військово-полевий суд, якому підлягають, окрім членів української армії, також усі особи, прилучені на порушення громадського спокою, грабунках, душегубств й крадіжках.

Тест присяги. Виконавча власть у Галичині, в особі державних секретарів дають таку присягу: „Я (ім'я і прізвище), іменованій державній секретарь справ... Західно української держави, прирікаю, що мої з тим урядом сполучені обов'язки сповнитиму по моему найращому знанню і згідно з моею совістю, усі мої сили впровачу для добра моєї Держави та її інтересів берігтиму у всяких відносинах“.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Державного Телеграфного Агентства.)

Нарада в Ясах.

ЯСИ, 21. Нарада в Ясах має дуже ріжноканітний характер. Представлено різні політичні течії. Число учасників наради більшає. Швидко приїжджають партійні діячі. Приїхали представники рмі: генерал Шербачов та інші в мандючі. На нараді в першу чергу ставиться питання про заходи що до відновлення на Україні ладу. Союзній дипломатії вже заявлено певні ж дання завдяки чому можна сподіватись, що виниклу анархію буде хутко локализовано. Найбільшу увагу учасники звертають на питання про утворення авторитетної загальноєвропейської влади. Із приватного обміну думками виявляється, що центром майбутнього правительства буде південь. На цьому погоджуються всі, незалежно од політичної приналежності. До влади буде допущено авторитетних осіб по принципу персоналіости.

Розмови з Ено.

ЯСИ, 21. Кореспондент УТА розмовляв з французьким консулом Ено, що виїжджає до Києва з особливими дорученнями. Ено заявив, що в Одесі буде завчасу послано допомогу. Переверу між відходом із Одеси одних та праходом инших військ буде доведено до мінімуму З'ядання союзників—установити в Росії і Україні цілковитий лад. Великі спроби порушення будуть прибрюкувати. Далше Ено заявив, що всі чутки про большевизм у французькій армії зовсім невірні. Наприкінці Ено підтвердив, що союзники допоможуть російській владі та кожному правительству, коли воно боротиметься з большевизмом.

Дві течії.

ЯСИ, 22. На нараді є дві течії: одна прихильників передачі всієї влади до утворення всеросійського правительства Денікіну та його групі, друга бажає щоб визнати уфімську директорію в склад котрої входять представники всіх партій.

Запросини на конференцію.

БЕРЛІН, 22. Німецьке правительство заросило телеграфно окремі союзні держави на конференцію 25/ХІ. Для обіркування політичного становища, інформації про вжиті досі заходи, також з метою порозуміння щодо майбутньої спільної праці центральних правительств з правительствами союзних держав.

Вст. п франц. війська в Мец.

ПАРИЖ, 21. Вароблено переомонія урочестого вступу французького війська у Мец і Страсбург. На чолі війська будуть: Флш, Пуанкаре та Клемансо.

Союзне військо.

ОДЕСА, 21. Крайову заняло англійське французське і румунське військо. Румини, вступивши в Ардеаль оголосили мобілізацію.

Мобілізація армії Манкензена.

ОДЕСА, 21. У зв'язку з ультиматумом Румини здало зброю 160 тисяч із армії Манкензена. Тепер, через порозуміння між Німеччиною та Угорщиною військо, котре капітулювало, поверне на батьківщину через Угорщину.

Прибуття англо французів.

ОДЕСА, 22. Команди шараплавів, що прибувають по Дунаю повідомляють: в Ізмаїл і район прибули англо французи, завели порядок, порушений у зв'язку з виходом австрійців. Союзники заявляють, що будуть додержувати порядок. Всяку анархію і большевизм придушуть озброєною силою.

Мобілізація.

ОДЕСА, 22. Вносяться пожертви за утримання рухомого санітарного відділу добровольчої армії. Оголошено мобілізацію офіцерів, студентів та підфіцерів. Головнокомандуючий заявляє вступати в армію для боротьби з анархією. Оголошено також прийом добровольців.

Нарада.

МИКОЛАЇВ, 22. У місті цілком спокійно. У німецького губернатора з участю отамана, начальника загонів, відбулася нарада в справі висянення погляду німців про охорону міста. Вияснилась одностунність у справі охорони міста, регламентації взаємодій між українським військом, добровольчою дружиною, німецькими частинами.

До зустрічі.

КАТЕРИНОДАР, 22. „Чорноморський маяк“ повідомляє що в Новоросійськ для зустрічі союзників прибув голова доносного правительства Богасєвський, очікується прибуття Харьмова і представника отамана генерала Смагіва.

Командант міс-а.

МАРІУПОЛЬ, 22. Командантом загонів призначено капітана 1 го рангу Дмитрієва. В Маріуполі цілком спокійно.

Мобілізація офіцерів.

СЕВАСТОПОЛЬ, 22. У місті тихо. По всьому Криму оголошено мобілізацію офіцерів, котрими командує генерал В.нді.

Евакуація німецьк. матросів.

СЕВАСТОПОЛЬ 22. Евакуація німецьких матросів скінчилась. Прибули нові частини піхоти з Туреччини. Прибувають полонені з Туреччини.

Смазування законів.

СИМФЕРОПОЛЬ, 22. Рада міністрів кримського правительства скасувала три закони. Сузькевича: про кримське підданство про право в'їзду в село чужоземців у Криму і про обмеження некримських громадян в правах набування нерухомого майна в Криму.

З'їзд представників земств.

СИМФЕРОПОЛЬ, 22. Скликанний у Симферополі 21 листопада з'їзд представників земств міст південної Росії, сьогодні не відкрився, з огляду на те, що не прибули делегати з України, Дону й Кубані. Відкриття з'їзду відкладається невідомо на який час.

Приїзд союзників.

СИМФЕРОПОЛЬ, 22. Приїзд союзників в Крим сподівається цими днями. Деякі міські самоврядування Криму асигнували гроші на впровадження пшениці зустрічі союзного війська.

Кримський кабінет.

СИМФЕРОПОЛЬ 22. Формування кабінету міністрів кримського правительства майже закінчено. Татарам дано два місця.

Татарські представники поки що вважають вможливам брати активну участь у новому правительстві.

Анадамія мистецтв.

СИМФЕРОПОЛЬ 22. Правительство розпочинає будування на південному березі Криму академії мистецтв, з спеціальна відділами керамічного національно-татарського мистецтва.

Пам'ятник Корнілову.

КАТЕРИНОДАР, 22. Влізько Катеринодара на березі Кубані, на місці смерті Корнілова рада гадає збудувати палац з музеєм, бібліотекою, а також пам'ятник Корнілову.

Зруйновано міст.

КАТЕРИНОДАР, 22. Повідомляють з Тифлісу, що між Мхедом й Ксанною, зруйновано залізничний міст.

Тифліс.

КАТЕРИНОДАР, 22. Тифліс оголошено на військовою стані. В Тавриз прибуло англійське консульство. З міста виїхали турки й німці.

Проект сталих цін.

РОСТОВ над ДОНОМ, 22. Управляючий відділом продовольчих справ порадив міським управлінням разом з кооперативами й торгово-промисловцями виробити проект сталих цін на хліб, м'ясо, сало, картоплю, рибу та інші харчові продукти.

Большевицький наступ.

РОСТОВ, 22. Організований у широкому розмірі большевицький наступ на північному фронті неважко. Після розгрому червоноармії в районі еланського вилна ворожиської залізничці, козачі частини взяли місто Б.Бров, розбивши десять совітських полків, підтриманих кількома панцирними поїздами.

Большевицькі побито також в районі села Укарець, відігнано до станції Лиска. В красноярському напрямі козачі розвіди пошукали залізничцю між станціями Покчаково й Красний Яр, через що поїзд в червоноармії не перекинувся. В кампанієвому напрямі большевицького збито з фронту. Білі Горі, Грязнуха і прогнано до Камішана. На царциньському фронті козачі отримали перемогу в районі Машано й Тимохіно, захопивши хутор Стенанинці. Козачі захопили більш чотирьохсот полонених, сорок одяг самострій, два поїзди, багацько набоїв та інженерного майна.

Добровольці й большевизм.

РОСТОВ над ДОНОМ, 22. Добровольці, звільняючи Ставропольський район взяли села Вешагір, Подаріада, Дубіва, захопивши десять самострій, багацько полонених та озброї. Добровольча кіннота дійшла до села Казанна. На північний схід од Ставрополя б льшевицький опір остаточно зломано.

Полонені кажуть, що в большевицьких ротах зосталося по тридцять-сорок чоловік. Багацько частин цілком знищено.

Ставрополь.

НОВОЧЕРКАСЬК, 22. В штабі добровольчої війська одержано відомости, що Ставрополь зруйновано. Большевицькі перед виходом з міста зруйнували всі магазини, багацько приватних будинок вирвали цілі сім'ї, число жертв величезне. Майже в кожному дворі валяються вбиті большевицькі жидки.

Постачання лінів.

НОВОЧЕРКАСЬК, 22. Приїхав представник головного правління Червоного Хреста, граф Уваров, котрий порадив постачати донське військо лісами та перевезочними средствами запасів армії румунського фронту.

Місто Милерово.

РОСТОВ, 22. Правительство постановило залізничне селище коло станції Милерово, перебудувати в місто під тою ж назвою.

Всякі звістки.

— Апарат Клемера з Москви повідомляють по радіо: член колегії Народного Комісаріату почт і телеграфу Клемер вдумав телеграфний апарат, що одночасно передає всімі телеграм по одному дровоті Іспит дав блискучі наслідки. З допомогою апарата Клемера можна передати 5000 слів у годину.

Література, наука.

„Комашна“ — вийшло ч. ч. 42—44. Зміст: На кону всі світові історії—Д-р Фабріцій: Про економічну політику в кредитовій кооперативі.—М. Літвинський: Про вкладні операції в споживчих товариствах—Ф. М. Дмитрієв: Васильєвч Марковч.—М. Павлов-Сільванський: Новий закон про підвищення став к гербовій оплаті. З яких часопісв. Д. ансі. Кооперативні новини. Завітання й відповіді. Про нові книжки Олівистіні.

Нові видання:

Август Стрінберг. Салму: сцена на 1 дію. Переклада Віра Вільшанська. Ви-цтво „Сяйво“, Київ, 1918, стор. 16, 160 цина півтори гривні.

М. Сєсенє. Ціро колає. Містерії. І. тинних поезій книга друга. Ви-цтво „Сяйво“, Київ, 1918, стор. 96, 89, ціна 15 гривень.

„Сяйво“. Видавництво „Сяйво“ має ввійти в переговори з поетам Павлом Савченком, О. Слісаренком і М. Обідням у справі видання їх творів.

Воно ж придбало для видання книгу (другу) поезій Д. Загула „З глибини“ і поезій В. Ярошенка „Сирп та птаха—печаль моя“.

Друкуються й незабаром вийдуть у продаж поезії П. Тичини під назвою: „Соняшні кларнети“.

„Грунт“. Видавництво „Грунт“ готує до друку модерній деклямор, уложений артистами Молодого Театру Лесею Курбасом, М. Терещенком і Гнатом Юрою.

СУШЕНА ГОРОДИНА: Морква по 80 карб. за пуд. Капуста " 75 " " Буряк " 65 " " Продається: на складі Спаська 16. а 10-2 години дня.

ПЕРШЕ ПОВНЕ ЗІБРАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА під редакцією Богдана Лепкого, в трьох томах Том I. а) Про життя й творчість Тараса Шевченка, монографія Б. Лепкого, а 68 малюнками; б) Кобзарь (до першого арешту) сторін 544. вжити 2 хунти 10 лотів.

НАЙДОРОЖЧЕ ПЛАЧУ ЗА БРИЛЯНТИ, ПЕРЛИ І ДОРОГОЦІННЕ КАМІННЯ А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ Проти пошти Хрещатик № 28. Телефон 3-86. Мушує річки найстаріші річки. Плачу аматорські ціни.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1918 р. НА ЖУРНАЛ "ШЛЯХ" орган незалежної думки Місячний літератури, мистецтва і громадського життя. Рік видання другий.

ВИЙШЛИ З ДРУКУ П'єси В. Товстоноса: Міна з голосом, жарт на 1 дню, вид. 2-е ціна 75 коп. Дві ролі чоловічі і одна жіноча.

6-й рік видання Приймається передплата на 1918 рік на щотижневий ілюстрований кооперативний часопис "КОМАШНЯ" Видання Київського Кредитового Союзу Кооперативних Установ.

Дніпровський Союз Споминних Союзів України перемагаючи всі технічні перешкоди, ВИДАЄ НА 1919 РІК КАЛЕНДАРІ Одривний-щоденник—в кількості 200 тис. прим. Малендар книжку — 50 " " Малендар кишеньовий "Товариш" — 100 " " В складанні календарів узяли участь визначні наукові, літературні та кооперативні сили.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1918-1919 ШКІЛЬНИЙ РІК НА ЗАГАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ ВІЛЬНА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА. РІК ВИДАННЯ ДРУГИЙ. Журнал виходить щомісяця (окрім двох місяців) при участі вчителів українських і закордонних педагогічних сил.

ДО УВАГИ. Видавниче Т-во "ДЗВІН" (Київ, Бессарабська пл. ч. 2) Вийшли з друку і маються на продажі всі українські книгарні такі книжки: В. Винниченко.—Базар. П'єса на 4 ролях Ціна—2 карб. 50 коп.

Видавниче Т-во "СІЯЧ" Київ, Хрещатик 45. Черк си, Олександрівська 104 Вийшла з друку і мається на складі брошура: Др. Д. Донцов.—"Культура Примітивізму".

Видавнича Спілка "КНИГОЗВІРНЯ". Редакція й Контора Бессарабна 2 телеф. 24-01. Книгарня, Хрещатик 28. Книгарня і Крамарь Комона Хрещатик 28. ПАСАН, Крамаряця 28. Контора й Книгарня має великий вибір різних книжок та підручників.

Всеукраїнський Кооператив. Видавничий Союз 5 вересня 1918 року відкрив власний книжковий гуртовий склад. (Мар. Благовіщенська вул. № 102).

Український Народ. Кооперативний Банк (бувший південний кооперативний банк) КИЇВ, Хрещатик, 27. Телефон. Правління і Центральної Контори 64-34; 39-46; 62-18; 62-19. Товарового Відділу 64-36.

Всеукраїнський Кооперативний Видавничий Союз. Київ, Хрещатик 41 пом. 57. Телефон. 57-80. Вийшли з друку і поступили в продаж: 1) Туган Варановський М. Кооперативний Ідеал. ц і гр. 30 ш.

Table with financial data: АКТИВ, ПАСИВ. Columns: Правл. Банку, Відділ Банку, Разом. Rows: Каса та біжучі рахунки в державних і приватних кред. установах, Ціні паперів, що належать банкові, 20637 80, 40000, 20637 80.